

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

II. Sanchoniathonis,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

PROPOSITIO IV.

42

1. Par. 30. 15.
 16.
 2. Par. 31. 1.
 2. Par. 35. 11. 12.

lipomenon: *Immolarerunt autem Phasē quartadecima die mensis secundi. Sacerdotes quoque, atque Levite tandem sanctificati obtulerunt holocausta in domo Domini. Steteruntque in ordine suo juxta dispositionem, & legem Moysi hominis Dei. Et capite sequenti: Pars autem Regis erat, ut de propria ejus substantia offerretur holocaustum mane semper & vespere; Sabbatis quoque, & Calendis, & solennitatibus ceteris, sicut scriptum est in Lega Moysi. Et capite trigesimo quinto: Et immolatum est Phasē, afficeruntque Sacerdotes manu sua sanguinem, & Levite detraxerunt pelles holocaustorum, & separaverunt ea, ut darent per domos, & familias singulorum, & offerrentur Domino, sicut scriptum est in libro Moysi. Et in Nehemia libro, capite decimo, plurima recensentur ex Lega Mosaica: quae sane in Deuteronomio nusquam leguntur. Plura hujusmodi proferre possem, sed hac sufficiunt, & ad reliqua properandum est.*

CAPUT SECUNDUM.

I. Probatur aliorum Scriptorum testimoniis *vnoctēis librorum Mosis: II. Sanchoniatonis, III. Homeri, & Hesiodi, IV. Pentateuchi Samaritani, V. Thaletis, VI. Solonis, VII. Pythagore, VIII. Anaxagore, IX. Hellanici, X. Charonde, XI. Socratis, XII. Theopompi, & Theodectis, XIII. Platonis, XIV. Egyptiacarum Mercurii Columnarum, qua quid fuerint ostenditur; XV. Arisotelis, XVI. Hecatei, XVII. Endoxi, XVIII. Beroſi, XIX. Abydeni, XX. Demetrii Phalerei, XXI. Septuaginta Interpretum Scripturæ sacre, & Aristei, XXII. Ezekieli, XXIII. Manethonis, XXIV. Philochori, XXV. Arisobuli Judæi, XXVI. Polemonis, XXVII. Eupolemi, XXVIII. Demetrii Judæi, XXIX. Cleodemis, XXX. Theodoti, XXXI. Philonis Senioris, XXXII. Alexandri Polyhistoris, XXXIII. Apollonii Molonis, XXXIV. Caſtoris Rhodii, XXXV. Diodori Siculi, XXXVI. Cherenonis, XXXVII. Trogi Pompeii, & Justini, XXXVIII. Nicolai Damasceni, XXXIX. Ptolomei Mendeti, XL. Strabon, XLI. Apionis, XLII. Philonis, Iosephi, & Justi Tiberiensis, XLIII. Auctorum libri tertii, & quarti Esdræ, & tertii Machabeorum, XLIV. Juvenalis, XLV. Plutarchi, XLVI. Philonis Byblii, XLVII. Galeni, XLVIII. Ptolemai Chenni, XLIX. Taciti, L. Plinii, Apuleii, LI. Luciani, LII. Numenii, LIII. Longini, LIV. Porphyrii, LV. Trebellii Pollioſis, LVI. Iamblichī, LVII. Juliani τὸ ἀδελφόν, LVIII. Helladii Befantinoi, LIX. Artapani, LX. Thalli, LXI. Hiftæi, LXII. Lysimachi, LXIII. Poëmatis ρωτῶν Phocylidi adscripti, LXIV. Onkelosi, Jonathanis, Hierosolymitani Interpretis, Hagiographorum Paraphrasis, Syri Interpretis, Aquile, Theodotionis, Symmachi, Hierichuntinae, & Nicopolitana Interpretationis.*

*Probatur
aliorum Sori-
ptorum testi-
monis geno-
re librorum
Mosis:*

*Sanchoniato-
nis,
Porphyrii, apud
Euseb. De
præp. Evang.
libr. 1. & 10.*

I. EX superioribus, ni fallor, satis luculenter demonstratum est, quam perpetua, jam inde à Mosis avo, & certa Libris ejus constiterit auctoritas: quam si externis jam confirmare liber testimoniis, & aliorum Auctorum asciscere auxilia, qui vel Mosis ipsius, vel Mosiacarum scriptorum aliqua se notitia imbutos fuisse prodiderunt, à proximis Mosis temporibus, ad confirmatum jam in orbe Christianissimum, clarius etiam Propositionis hujus veritas elucescit. Tam alte ergo repetitis disquisitionis hujus initii, per consequentes attates nostra decurrit oratio.

II. Ac ordiem primum à Sanchoniathone Berytio, antiquissimo Phoeniciarum rerum Scriptore, quem Trojanis veruſtiorē fuſſe temporibus, & Mōſe uno alteroꝝ ſæculo recentiorem, ex Phoenicie regum ſucceſſionibus probari ſcribit Porphyrius. Hujus opus e lingua Phoenicum Graece reddidit Philo Byblius, unde nonnulla exoperpit Eusebius, & libris suis De evangelica preparatione intexuit. Atque ea quidem talia fūnt, ut attendenti appareat pleraque ipsum ē Mōſis fontibus in lacunas suas derrivasse. Non est otio noſtri rem accutiori examine ventilare, & ab aliis jam hæc occupata provincia eſt. Id observandum nobis eſt quod tradidit Porphyrius, & eſt

ad rem quam tractamus appositum, commentaria accepisse Sanchoniathonem ab Ierombalo Sacerdote Dei Ievo, & de Judæis verissima prodidisse. Ierombalum autem eum esse Gedeonem, ex libro Judicum, ubi non semel Ierobaal cognominatur, sciunt eruditæ, & docuit Suidas, sed in vocis originatione falsus est; quemadmodum in ipsa re Georgius Syncellus, qui Ierombalum Gedeonis fratrem esse credit, nominis duplicitis ambiguitate deceptus. Quæ autem à Gedeone commentaria Sanchoniathon accepta, quid aliud esse dicamus, quam ipsos Mosis libros, quorum doctrina tincta sunt & asperfa, ut dixi, superstites Sanchoniathoni reliquiae? Omnem vero dubitationem tollit, quod notatum est à Philone Byblio, Sanchoniathonem, cum de rerum principiis & mundi origine commentaturus esset, summa diligentia Taauti libros evolvisse, ut pote quem sciret esse literarum repertorem, & primum commentaria reliquiae; ab eoque summis scribendi argumentum. Tum posteaquam Sanchoniathoni dissertationes de mundi & animalium procreatione exposuit, hæc omnia ait in Taauti Cosmogonia fuisse descripta, quæ sibi comperta ex signis & conjecturis mens ipsius nos docuit; atque hunc Taautum, ab Ægypti Thoth, à Græcis Mercurium appellari. Jam vero hæc omnia mecum argumenta collige: De mundi generatione scripsit Taautus; scripsit & Moses: literarum inventio Taauto tribuitur; tribuitur & Mosis ab Eupolemo, Theodoro, & Ifidoro: Taauti libris ad opus suum lucubrandum usus est Sanchoniathon, idemque à Gedeone commentaria ad id ipsum accepit; Mosis doctrinam spirant passim & repræsentant Sanchoniathoni reliquiae: quis non inde conjiciat Taautum illum fuisse Mosem? At nos id quoque infra multiplici argumentorum congerie clarius etiam & certius approbabimus.

III. Sanchoniathonem excipient Homerius, & Hesiodus, quorum scriptis nullum antiquus habent Græci: nam Orphica quæ circumferuntur, Píssistrati ævo haudquam vetustiora sunt. Homerum studiorum causa Ægyptum petuisse tradit Diidorus: imo & Ægyptius à plurimis existimatus est, ut afflèverat Clemens Alexandrinus. Cum autem dubitare nos non sinant ea quæ dicturi sumus inferius, quin tum apud Ægyptios vigeret Mosis memoria, atque illuc jam penetrasset ipsius scriptiones, quis illas, unde tantarum rerum notitiam potenter comparare, neget ab iis lectas & sublectas, qui illuc discendi gratia proficisciabantur? Multis id confirmat Iustinus in Parænesi, & libri ipsi Homeri loquuntur, in quibus sexcenta deprehendere licet ex Molo de prompta. Velut cum scribit Deos peregrinorum habitu urbes circumire, ad exploranda hominum bene vel male facta. Id ipsi suppeditavit Mosis, cum tres Angelos Abrahamo apparuisse scribit. Augurium, ejusque expositio, quæ habentur in Odyssæ, cum aquilas in capita procorum involantes mortem ipsius Augur portendere declarat; non-ne similis ostenti imitatio est, quod Ægyptio pistorum magistro in somnis contigit, & in paris eventus significationem traxit Josephus? Multa etiam hujus generis apud Hesiodum nanciscare. Græcanicæ Theogoniae architectos fuisse ipsos differtis verbis Herodotus pronuntiat: quam multa autem in tota hac Mythologia è Mose manifesto petita? quod & infra probabimus. Chaos Hesiodo memoratum, ex Mosis veribus confidit agnoscunt omnes. Aristoteles in libello de Xenophane, Zeno, & Gorgia, Chaos illud Hesiodi, ex quo orta sunt omnia, nihil esse diftere prouuntat. Hesiodi ejusdem Erebus, ipsum est θύ Mosis. Diem Nocte satum, proinde recentiore finxit: Moses quippe vespertinum tempus matutino anteposuit, & post tenebras lucem creatam dixit. Septimum diem sacrum esse, & hic docuit, & Homerius, qui & eo cuncta perfecta fuisse addit, ut ab Aristobulo adnotatum est. Hominem luto formatum, & primorum hominum vitam nostra hac fuisse diurniorem scripsit Hesiodus: quæ mere Mosaica sunt. Ate Homeri, Pandora Hesiodi, Eva est parens generis humani. Omnia Homerum ex Oriente de promissa, demonstraturum se spondet non semel Heinlius in Aristarcho facio. Prodit libellus ante annos aliquot, quo locutiones Homerica & Hesiodeæ, Mosis, aliorumque Scriptorum sacrorum locutionibus similes colliguntur. Ex quibus cognoscitur tantam Ebraïmorum sicutem, nonnisi ex Librorum sacrorum lectione subiori potuisse. Atque hinc factum opinor, ut Aristæ Proconnesi, qui sæpe confunditur cum Aristæ Apollinis filio, quem Mosem esse ostendemus, discipulum credi ab aliquibus Homerum Strabo & Eustathius prodiderint.

IV. Ex omnibus argumentis, quæ ad fidem Mosaicis libris adstruendam colligi possunt, vix validius ullum reperias, quam quod ex Pentateuchi Samaritani vetustate & auctoritate dicitur. Cum enim jam inde ab Ierooboami perduellione, decem tribus secessione facta suis legibus, suaque religione uti coepissent: majorque deinde exarsisset invidia, postquam Templi Hierolymitani, Urbisque adeo ipsius instauracionem turbantes Esdras devovit, & horrendi carminis prouinatione sacras & infa-

Jud. 6,32. & 7,1.
& 8, 15.
Boch. Chan.
libr. 2, cap. 27.
Suid. in Iepr.
fidaa.
Georg. Sync.
Chronograph.
ad ann. Mund.
4115.
Philo Bybl.
apud Euseb. De
Præp. Evang.
lib. 1.

Eupol. apud
Clem. Alex.
Strom. libr. 1.
Theodor. in
Gen. Interr. 61.
Ifidori. Orig.
libr. libr. 1, c. 3.

Clem. Alex,
Strom. 2.

Diodor. libr. 1.
Hom. Odyss. p.
Hom. Odyss. C.

Herod. libr. 2.
cap. 53.

Aristob. apud
Euseb. Præp.
libr. 13, cap. 12.

Hesiod. Ari-
starch. facr.
part. 1, cap. 1.

Strab. libr. 13.
Eustath. in
Hom. Il. 8.
Pentateuchi
Samaritanis.